

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 199. szám.

Csütörtök, szeptember 3.

A nyelvkérdés.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, szeptember 2.

(Dsk.) Az obstrukció olyan, mint a vizeket télen összefagyasztott jégpáncél. Tiszta, kristályos lenne, ha csupán kristálytisza források szolgáltatnák hozzá a vizeket, mik a hamisítatlan nemzeti közérzetet por- és piszokmentes talajából csörgedeznek elő.

De a nálunk most folyt obstrukcióban több volt a salak, mely a természet törvényei szerint együvé fagyott. Most, hogy a nemzeti tavaszodás langy fuvalmai megoldvaszszák ezt a jeget, most tűnik ki, hogy kevesebb volt benne a kristálytisztaság, mint a mennyi az önérdék, a meggondolatlanság és a feltűnés piszkos salakja.

Az olvasásban leszűrődött a tiszta víz s jótékonyan ringatja magát szerte nemzeti életünk mezőin. Csiraképes magvakat életre kelt, megöntözi szunnyadó életerejüket s fölébreszti azok termőerejét. De csak az a tiszta víz cselekszi meg ezt, mely utat nyert a mi szántóföldjeinkre s a melyet okos gazdák módjára árkokba vezetünk le, hogy nagy szárazságok idejére is megtakaríthassuk életadó erejéből a szükségeltetett.

A salak, a piszok az épen úgy rajta szárad az obstrukció ellenzéken, mint a milyen vastag réteggel lepte be az állami gépezet hajtószíjait és kerekeit. Ezeket ettől megtisztítani, a gépezet lomha járását üzleti nyelven szólva újból üzemképessé tenni: hosszú idők fáradságos munkája lesz. Kérdés az, hogy az elmulasztottakat utána tudjuk-e dolgozni — de az bizonyos, hogy a parlamenti rend sztrájk-emberei nem fognak segíteni tudni e munkában. Mert oda erő, munkakedv, önmegtagadás kell, nem szózápor és bankettező ön-ömlengés.

A fővárosi lapokban egyre olvassuk különböző felfogású államférfiak nyilatkozatait azokról a kérdésekről, a mikben most tetszeleg magának az obstrukció függetlenségi párt. Most lett nyilvánvalóvá, hogy micsoda meggondolatlansággal dobta bele a nemzeti öntudat kohójába az ellenzék különösen a hadsereg nyelvkérdését, s hogy micsoda bonyodalmaik támadhatnak ebből, különösen közjogi kölcsönösségünk rovására.

A hadseregnek háromféle nyelve van: a szolgálati, az oktatási és a vezényleti nyelv.

Hát már most melyiket kívánják reformálni? A szolgálati nyelv a katonai adminisztráció nyelve, a legjobb esetben csak kétféle lehetne, mert a különböző nemzetségek az egységesnek óhajtott közvédelem szempontjába akkora khaoszt ékelhetnének bele, hogy a hadsereg a Babel-tornya sorsára jutna.

Az oktatási nyelv különben is az illető ezredek nemzetisége szerint igazodik. A tót, a román, a szerb, a sváb azt sem érti meg, hogy „herstell“, azt sem, hogy „visszakozz“. A fogalmat kell a fejébe verni, s azt csak saját anyanyelvén lehet, akármicsoda legyen az oktatási nyelv.

A vezényleti nyelv, mely katonai körök szerint mindössze körülbelül 150 szóra zsugorodik össze, részben hason sorssal dicsekedhetik nyelvi szempontból, de részben sokkal alárendeltebb jelentőségű, semhogy ettől függővé lehetne tenni a magyar államiság érvényesülését, és kockára dobni a monarchikus elvek egyik fő-támaszát, külső szomszéd és belső ellen-ségeikkel szemben: a hadsereg tekintélyét.

Ausztriában is nyelvkérdést provokálni: merő képtelen helyzetnek előidézése volna épen ebből a szempontból.

Nézetünk szerint e lappáliák mellőzé-
sével főszűrt kell helyezni a magyar tiszt-
képzés, a magyar állami önállóságot kife-
jező zászló- és cimerekérdés, a magyar
alkotmányra való fölésketés kérdéseire.
Ezekben domborodik ki az állami szuverenit-
ás s nem a „jobbra nézz“-ben.

Ezekbe az árkokba szerelnők mi vezetni
az obstrukció vadvízeinek azt a részét, a
mit élvezettel szüresölhet majd a magyar
föld és a magyar ajk!

A közig. tanfolyam megnyitása.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, szeptember 3.

Ma délelőtt nyitották meg ünnepiesen a nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamot a felsőkereskedelmi iskola dísztermében, amelynek jelentőségét, mint már említettük, emeli az, hogy ez az első tanfolyam, melyre már csak olyan hallgatókat vesznek föl, akik a középiskolák nyolc osztályát, vagy ezzel egyenrangú tanintézeteket végeztek.

Az ünnepi megnyitás Veni Sancte-val kezdődött délelőtt 10 órakor a róm. kath. templomban, a melyen megjelent az előadói kar Jankó Ágoston igazgató vezetésével, továbbá a hallgatóság teljes számmal.

Az isteni tisztelet végeztével az előadói kar a hallgatókkal átvonult a felső kereskedelmi iskolába s itt folyt le a megnyitó aktus.

A megnyitáson részt vett az előadói kar és a hallgatóság teljes számban, azonkívül városi és megyei közeletünk előkelőségei közül többen.

A megnyitó beszédet Jankó Ágoston alispán, a tanfolyam igazgatója mondotta, aki üdvözölte az egybegyűlt hallgatókat, mint olyanokat, kikben a közigazgatásnak szebb jövőjét látja. Majd élénk színekkel esetelte a jegyzői pályá szépségét és magasztosságát, nem mulasztván el a hallgatókat a haza iránti szere-

A „TORONTÁL“ tárcája.

A szerencse szeszélyes.

— Svéd elbeszélés. —

Már egy esztendeje ismertem Herbst Pált, mikor megtudtam, hogy nős ember volt s a felesége régen meghalt.

Találkozni szoktunk néha közös ismerőseinknél, de az is megtörtént, hogy fölkerestük egymást, hogy egy-egy játszma sakknál vagy egy-egy pohár bornál elcsevegjük az időt, különösen esti szürkületkor, mikor a magánosság nyomasztóvá kezdett válni. Én huszvéves lehettem, de ő jóval tul volt a harmincon s talán ez volt az oka, hogy oly keveset beszélt magáról s az élete folyásáról.

Egy este tekintetem a kandalló párkányán lévő meghalványodott női arcképre esett. Sokszor láthattam már, a nélkül, hogy kíváncsiságomat fölkelte volna, de most eszembe jutott megkérdezni, hogy kit ábrázol.

Hersbt csodálkozva nézett reám.

— A feleségem.

A meglepetéstől zavarba jöttem s pár percig nem szóltam.

— Nem is tudtam, hogy nős vagy . . . vagy voltál . . .

Herbst magában nevetett a szoba sarkában, miközben a sakfigurákat összeszedte s a dobozban elrendezte.

— Igen, azt hiszem, nős voltam.

— Azt hiszed?

— Hiszen már oly rég történt, hogy szinte el is felejtettem.

Merev, üres tekintettel nézett ki a szürkületbe.

— Ha nem akadna néha kezembe valamelyik fiókban egy ezüst karikagyűrű az ő kezdő betűivel, egyéb más aprósággal együtt, azt kellene

néha hinni, hogy álom volt az egész, egy derült, boldog álom, melynek körvonalai lassanként szétmosódnak az emlékezetemben. Azóta annyi mosódott el.

Én huszonhárom éves voltam, ő tizennyolc. Két hét múlva meghalt.

A paraszat fölcsitotta s azután lassan hozzátéve: Margitnak hívták.

Nem tudtam elfordítani tekintetemet az arcképtől, mely merev, halavány mosolyal nézett rám. A mosoly alatt azonban bánatos, megnyerő leányarcot, valóságos gyermekarcot láttam, melyet az akkori divat szerint hosszú, szőke fűrtök köritettek. Szeme csodálatosan kék volt.

Pár nappal később Herbsttel együtt mentem haza egy társaságból.

Oestermalm szélén lakott s a tengerparton mentünk végig. Október elején volt egy hűvös éjszakán. Nedves, hideg szél fujt, fönt a magasban valami kérérlhetlen erő vadul hajszolta a felhőket, melyek aztán a láthatár szélé fölött komor sötét fallá tömörültek. Mintha maga az ég is meg akart volna futni valahová.

Későre járt s Herbstem nagy fáradság látszott.

— Menjünk gyorsabban, — mondá. — A holdvilág nem jót tesz neked. Utána nem tudok becsületesen aludni.

— De mikor oly szép ez a holdas éj!

— Sokkal szebb a nappal.

Némán mentünk pár percig; az egész város mély álomba volt merülve s csak itt-ott hallatszott a kövezeten a rendőr kemény kopogása.

Herbst folytatta:

— A nap ugyanis igazabb és aktuálisabb. Az ujnak, az egészségesnek, a jelenlevőnek hódol, a kinek nekünk is hódolnunk kell, ha nem akarunk elmaradni. Minden iránt könyörtelen azonban, ami régi, ami mult. Ellenben a hold . . . A hold valóságos lázító. Az előzőtt szépség-

dinasztiáknak hódol. Gondolatainkat arra a zenére irányítja, mely ifjúkorunkban annyira elragadt bennünket s melyet most kinevetünk; azután hangokat juttat eszünkbe, melyek rég elnémutak és hízlegéseket, melyektől valamikor megremegettünk.

Hangja megremegett:

— S gondolatainkat a holtakra is irányítja, a kiket szerettünk.

Nagyon halvány volt s tekintetében volt valami beteges fény. Sohasem láttam Herbstet ilyennek. Mintha idegen férfi ment volna mellett, a kit nappal sohasem láttam. Csak nem ivott talán? Mintha arcának idegen vonásai lettek volna s mintha hangjában új árnyalat esendült volna meg. Nem tudom, hogy jutott eszembe, de úgy képzeltem ekkor, hogy szenvedélyes zenebolond. Emlékszem, hogy egy este hegedülni hallottam őt, mikor bezárt ajtaja előtt álltam. Mikor kopogtattam, a hegedü elnémult, de senki sem jött kinyitni. A zene talán olyan volt neki, mint egy szép, de bűnös szerető, a kiért a sötétben és a magányban égett, de a ki miatt ő fényes nappal pirult.

Odaértünk az új fasorba. Egyetlen embert nem láttunk benne. A fáknak vékony, csontváz-szerű törzsei hosszú árnyékok vetettek a holdfényben.

Sokáig egy szót sem szóltunk egymáshoz. Végre Herbst karon fogott.

— Gyerünk vissza. Amott mutatni akarok neked valamit. Semmi különösét, csak egy öreg házat.

Jobbra befordultunk egy sötét utcába. A házak ingadozó alacsony sort képeztek, s csak itt-ott világitott egy-egy gyérfényű lámpa.

Az utca lejtős volt. Herbst megállt egy vén ház előtt.

— Itt laktunk.

Kétemeletes, hegyes tetejű, régi polgári ház volt, a melyre öt-hat magas hársfa s egy renge-

tetre s kitartó szorgalomra buzdítani, hogy majdan kilépve az életbe, kötelességüknek hiven és pontosan eleget tehessenek s mindazon ismereteket birják, melyekkel a jegyzőnek, mint a nép tanácsadójának rendelkeznie kell. Ezután kifejtette a hallgatók előtt, hogy a jegyzői tanfolyam ez évtől kezdve már a főiskolák jellegével bir, a mennyiben nagyobb előképzettséget követel. Ezzel az új tanévet megnyitottak jelenti ki s újlag figyelmezteti a hallgatókat, hogy komoly munka előtt állanak, melynek csak megfeszített szorgalommal és kitartással lehet eleget tenni s azért elvárja a tanfolyam hallgatóitól, hogy úgy törekvéssel, mint viselkedésükkel azon lesznek, hogy az intézet jó hírnevét a jövőre nézve is fenntartsák s ha lehet, még fokozzák.

A rövid, de gondolatokban gazdag beszédet a hallgatóság lelkesen megélelte.

Ezután Strosz Béla a tanfolyam előadója tartotta meg tartalmas székfoglalóját, melyben hazánknak Horvátországhoz való viszonyát fejtegette nagy tudással és tanulságosan.

Az érdekes székfoglaló szintén megélelték, mire Szilágyi Albert előadó ismertette a tanfolyam fegyelmi szabályzatát.

Utána a tanfolyamhallgatók nevében D e r e s t y e György Miklós üdvözölte Jankó Ágoston igazgatót és az előadói kart.

Beszédében kartársai nevében hálás köszönetet mondott az igazgatónak elhangzott megnyitó beszédében foglaltakért, mindnyájuk egyenlő ígéretét tolmácsolva, hogy komoly hivatásuk teljes tudatában az igazgató szavaiban rejlik s csak saját jól felfogott érdekükben kifejtettek folytán, mindnyájan teljes erejükkel oda fognak hatni, hogy mindazon kívánalmaknak s kötelességeknek, melyeket szép hazánk erkölcsi testületeinek jövődöbéli vezetőitől és fejeitől a köz méltán és jogosan elvár, amit az általuk jól ismert üdvös törvény megkíván, elrendel, legjobb tudásuk szerint megfelelhessenek. A hallgatók tudták jól, hogy akkor, midőn elhatározták, hogy a közigazgatási tanfolyamot e nemes vármegyében, a magyar Kánaán székelyén óhajták elvégezni, hogy az ország legelső, szigorú, mint a tanfolyamába kerülnek, melynek nagy tiszteletnek, közszeretnek örvendő, nagy tudású új elnök-igazgatóját ezen állásában nehéz munkájának kiváló, országszerte elismert, kipróbált munkatársait, midőn szívük teljes melegével üdvözölhetni szerencsésük van, kéri, hogy nemes szívük indulatait, jó, atyai tanácsait s szeretetüket tőlük egy pillanatra se vonják meg, amiért teljes hálájukat előre is nyilvánítták. Midőn pedig egymástól elvárják s ünneppélyesen fogadják, hogy a kollegialitás szép eszméjét éret, művelt emberekhez méltóan fogják ápolni, előre is biztosítják az igazgatót s az igen tisztelt, általuk nagyrabecsült tanári kart, hogy a

hallgatósághoz fűzött reményekben csalatkozásra nem fognak alkalmat szolgáltatni, de úgy fognak viselkedni, hogy az intézménynek mint ilyennek országosan elismert hírnevéhez képest róluk is azt mondhassák, hogy mint a hallgatók, mint amily minta emberek a szeretve nagyra-becsült előadók, kiket az igazgatóval egyetemben az Eggek Ura minden jóban az édes haza javára soká éltesse!

Jankó Ágoston úgy a maga, mint az előadói kar nevében köszönetet mond a hallgatóságnak. Adja Isten — ugymond — hogy ezen szép ígéretük mind valóra váljanak.

Ezzel a megnyitó ünnep véget ért s a hallgatóság az előadói kar lelkes éltetésével szét-oszlott.

Az előadások már ma délután 4 órakor megkezdődtek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap este Rohitson üdülő nejéhez utazott, a honnan e hó 10-iken tér ismét vissza. — Daniel Ferenc központi főszolgabíró tegnap visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **A bíróság köréből.** A király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Kiss György nagybecskereki kir. törvényszéki jegyzőt a tiszalöki járásbíróshoz albiróvá nevezte ki. — A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Róth Vilmos ügyvédjelölt nagyikindai lakost és Brommer Odón végzett joghallgató kis-ösi lakost a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **A megyei virilisták névjegyzéke.** A megyei igazoló-választmány szeptember 12-étől 18-ig tartja üléseit, melyeken az 1904. évi legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzékét igazítják ki.

— **Templomalapkövetés.** Diszes ünnepély folyt le, mint lapunknak írják, vasárnap Kádár községben. A kádári gör. kel. egyháznak ugyanis báró Duka Géza kádári nagybirtokos, követségi titkár és neje szül. rudnai Nikolics Jeanette bárónő saját költségükön diszes, a modern igényeknek megfelelő templomot épített s ennek a templomnak az alapkövetései ünnepélye folyt le báró Duka Géza és neje, a községi előljáróság, a község összes lakosai s a környék intelligenciája jelenlétében. Az egyházi szertartást P e p a János buziási gör. kel. főesperes, a kádári és t. dobozi

lelkészek és tanítók segédlete mellett végezte, ki szívhez szóló szavakkal méltatta az aktus jelentőségét és köszönte meg az egyház nevében báró Duka Géza és neje nagylelkűségét. Az ünnepély után a nagyszámu vendégek fényes ebédre gyűltek össze a község jóltevője, báró Duka Géza vendégszerető házában. Hol a háziasszony magyaros vendégszeretettel, lebilincselő nyajasságával és előzékenységgel az összes vendégeket valóságos elbájolta.

— **Jubileum.** Mint Pancsovárról írják, az ottani izraelita hitközség szombaton üli meg rabbinusának Goldgruber Salomonnak 25 éves szolgálati jubileumát. Ez alkalomból szombaton este ünnepi istentisztelet lesz a zsinagógában, a mely után az egyházi énekkar szerenáddal tiszteli meg a jubiléust. Vasárnap reggel a hitközség ünnepi közgyűlést tart.

— **Olcsóbb lesz a cukor.** A brüsszeli cukor-konvenció szeptember 1-én lépett érvénybe. A konvenciónak következménye tudvalevőleg az volt, hogy a cukorkartelt, amely éveken keresztül a cukor drágulását idézte elő, meg nem újították, minek folytán most már a cukor ára is olcsóbb lesz. A cukorgyárosok nagyban való eladásnál a cukor árát 85-ről 73 koronára, vagyis 12 koronával szállították le. A detail-forgalomban a kockacukor kilogrammonként eddig többnyire 88 fillérbe került. Nem szenved kétséget, hogy a nagyban való kereskedésnél megállapított 12 fillérnyi ármérséklés csakhamar a kisebb kereskedőket is hasonló eljárásra fogja buzdítani, úgy hogy a kisebb fogyasztók is már nagyon rövid idő múlva fogják a kartel megszüntetését előnyét élvezni. Október hónapban a cukor árát újabb 9 koronával mérséklék és így a cukor akkor valószínűleg ismét 9 fillérré lesz olcsóbb.

Természetes dolog, hogy a cukorkérdés iránt élénken érdeklődnek a nagybecskereki háziasszonyok is, azonban Nagybecskerek ebben is ólom-lában jár, mert mint értesülünk, az itteni kereskedők csak egy-két hét multával adják olcsóbban a cukrot. No de csak legalább akkor adják. Micsoda édesség lesz az élet meg Nagybecskereken is!

— **Tüzek a vármegyében.** Ismét több tüzről kapunk hírt a vármegye különböző helyeiről. Így a napokban Mokrin község határában B e l o s Zsikra ottani lakos 300 kereszt búzája gyuladt ki és égett el. A buza biztosítva volt. A tűz keletkezésének okát nem sikerült kideríteni. — Ugyancsak Mokrinban a napokban V u i n Sebő 800 kereszt búzája s mintegy 70 kereszt árpája, a kocszin, 50 métermáza zabja, összes gazdasági eszközei lettek a lángok martalékává. A kár a 4000 koronát is jóval túlhaladja. A tüzet V u i n né okozta, ki a tüzes hamut a szalma alá öntötte. Az elégett jószág biztosítva volt. — Zsombolyán P e t z Henrik ottani lakos 2000 koronára biztosított búzája gyuladt ki s rövid idő

teg gesztenyefa vetett árnyékot. A holdfény visszaverődött a padlásszoba rücskös üvegtábláin. A szürke falakon a hársak ágai úgy rajzolódtak le, mint valami óriási pókhálóknak a szálai. A sötétségéből készült ajtó tárvanyitva volt.

Beléptünk az udvarba.

A ház teljesen elhagyatottnak látszott.

— Bizony, itt laktunk — mondá Herbst. — Ezen az ajtón ment ő be menyasszonyi ruhában, egy gyönyörű este, mikor csillagok ragyogtak a falombok tetején. S ezen az ajtón vitték őt ki egy komor téli napon. A fekete koporsót fölrakták egy rettenetesen groteszk nagy halotti kocsi s elvitték, isten tudja hová. Alig emlékszem, hogy merre lehet a sírja. Azóta sohasem voltam ott.

Látod ott fönt balra azt a tetőablakot? — folytató. — Ott ült, valahányszor elmentem s visszajöttem. S ott ültünk kettesben, mikor beköszöntött az alkony. Ott ültünk, mikor a nap rézsut esett be a szobába, mikor a gesztenyefa leveleinek az árnyéka lerajzolódott a szőnyegre s a varróasztalka vörös mahagóni fája bágyadt reflexet árasztott. Hát decemberi napokon, a nappali borongás óráiban! . . . Kibontottam a haját s az ujjaimmal simogattam. A város pedig téli homályba merült alattunk. Homályba és hallgatásba.

Margot nagyon jó gyermek volt. Emlékszem még utolsó ujvi esténk. Együtt voltunk a templomban, mert ő úgy akarta. A templom tele volt közönséggel s borzasztóan meleg volt. Margot a vállamra hajtotta a fejét s elaludt. A pap egyszerre csak menydörögni kezdett, Margot felriadt s borzasztóan megijedt a fölött, hogy elaludt. Az a pap bérálta őt meg s a mi helyünk közvetlen a szószék alatt volt. Margot meg volt győződve arról, hogy a pap meglátta s úgy érezte, hogy rendkívül szigorúan és szemrehányóan néz rá. Egész este le volt hangolva. Roppant félt attól, hogy talán nagyon is boldognak érezte magát.

Hátha most az isten megharagudott rá s valamivel meg akarja büntetni.

Roppant ószinte s lelkiismeretes kis leány volt. Nem igen sokat tudott a világ gonoszságáról s akkoriban . . . körülbelül én is oly böles voltam. Tavasz felé ideglázt kapott s meghalt. Három nap alatt vége volt.

A fák száraz ágai megrezentek. Herbst elnémult s valamit rajzolt a homokba.

Én azt bámultam, hogy micsoda reflexeket vetett a hold a tetőzeti ablakra. Ott valamikor boldogságról álmodoztak.

— Hát most ki lakik itt? — kérdeztem csak azért, hogy valamit mondjak.

— Azt hiszem, néhány mesterember-család. A háznak nagyon lement.

S mosolyogva folytató:

— Az valószínűleg az ő fehérműjük, mely ott lóg. Ez egy történetet juttat az eszembe abból az időből, mikor még itt laktunk. A ház azelőtt egy patikáriusé volt, aki hogy hogy nem megbukott s mindenét el kellett adnia. Nem egyszer láttam künt ácsorogni az utcán, a mint a sötétben bekukucskált. Egy éjszaka — éppen így sütött a hold, mint most s én Margotval az ablaknál álltam — azt láttuk, hogy besompolyog az udvarba. Margotnak könyek gyűltek a szemébe, mikor észrevette. Fehérműjük kint lógtak az udvaron. A patikárius óvatosan körülnézett; a mi ablakunk sötét volt s nem láthatott minket. Mikor azt hitte, hogy nem figyeli senki, gyorsan lekapkodta a kötélről a fehérműket s a földre dobálta. Ugy dühöngött, mintha ellenséges területen lett volna. Egy kerék bizonyosan hiányzott a fejből. Nem nézhetett, hogy idegen emberek fehérműi száradjanak azon az udvaron, hol valamikor az ő holmiját lengette a szél.

A hold a felhők mögé bujt. Herbst föl-emelkedett.

— No de gyerünk, fázom.

Megint visszatért a nyugalma. Mikor kiértünk az utcára, cigarettára gyújtott s folytató:

— Ilyenek a szerencse szeszélyei. Hiába szoritja az ember úgy az öklébe, hogy majd kiserked a vére. Ha egy reggel kinyitja a markát, azt látja, hogy nincs benne egyéb levegőnél. Attól függ az egész, hogy az ember egyforma nyugalommal képes-e állni a szerencse forgandóságát, mint az előkelő játékos, akinek egy arcizma sem rándul meg, mikor utolsó garasát elveszti. A szerencse sokszor olyan, mint a színét vesztett, megfakult kabát, amit az ember szívesen odaadna valami szegénynek. De mikor nincs más. Az ember csak arra vigyázzon, hogy ne nagyon mutassa ki a szegénységét. Járjon mindig az utcának árnyékos oldalán s lapuljon a falhoz s ha látja, hogy a másik felén a fényben mily gondtalanul hullámanak az emberek, vigasztalja magát azzal a gondolattal, hogy jön idő, mikor azok is majd átjönnek az árnyékos oldalra, egyik a másik után.

— Köszönöm az ilyen vigasztalást. Tigriseknek való.

— De mikor nincs más vigasztalás. Különb van benne valami érdekes, ha az ember látja, hogy a többiek is hogy jönnek át lassankint az árnyékos oldalra. A szerencse forgandósága meglátszik a járásukon, a magatartásukon, szájuk szögletein, szemük hunyorgatásán. Különbben pedig közönyösen viselkednek. A vége ugyanis csak egy mindennek. A házból kiviszi hat feketébe öltözött fickó, a kik csak úgy büzlének a pálinkától s fehér keztyűvel, elcsépett imákat mormolva ássák meg az ember sírját.

Némán mentünk végig az utcán, lépteink zaját visszhangozták a házorok. Egyik szögletnél nagy lármával vett bucsut egymástól egy csapat éjjeli lump. Itt-ott egy-egy kapu nyikorgva nyilt meg s nagy zajjal csepődött be.

Herbst fölhajította a kabátja gallérját s idegesen bucsut vett.

— Holnap fejféjással fogok fölébredni, — mondá — nem birom túrni a holdfényt.

Hjalmar Söderberg.

alatt teljesen leégett. A tüzet itt a cséplőgép kéményéből kipattant szikra okozta. — Szerb-cernyán néhány nappal ezelőtt Milinkov Frigyes ottani lakos háza gyuladt ki s mielőtt még segély érkezhett volna, a tetőzet teljesen leégett. A ház biztosítva volt. A tüzet az átégett kémény okozta. — Nákófalván a múlt héten Dragán Lajos valkányi lakosnak ott leraktározott pelyvája gyuladt ki és égett el. A tüzet Dragánnak János nevű fia okozta, aki a szalma közelében cigarettázott s a parázs valószínűleg a szalma közé esett, a mitől az lángra lobbant. — Szőreghen a minap Petrov János háza kigyuladt s rövid idő alatt a tetőzet teljesen leégett. A ház biztosítva volt. A tűz itt is az átégett kéményből keletkezett.

Mérvásárlás. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter az állami lótenyésztő intézetek számára szeptemberben nagyobb mennyiségű ménlovat vásárolt. Az állam természetesen csak minden tekintetben kifogástalan, teljeskorú méneket vesz meg, hidegvérű méneket elvileg nem vásároltat. Szeptember 10-én Zimándujfalun, 12-én Makón, 15-én Győrben, Kis-Körösön, Szatmárnémetiben, 17-én Csapon és Szabadkán, 18-án Galántán, 19-én Nagy-Mihályon és Nagybecskerekereken, 21-én Temesvároton és Bánrévén, 22-én Zalaegerszegen, 23-án Hódmezővásárhelyen és Nyíregyházán, 25-én Kaposvároton, 26-án Gyöngyösön és Törökszentmiklóson lesz a mérvásárlás, illetőleg a bejelentett teljes korú mének bizottsági megismerése. A megvásárolt ménlovat a bizottság a helyszínén azonnal átveszi, a ló árát januárban fogják kifizetni.

Tűzgyújtás petroleummal. Tegnap délen történt, hogy Radicev Vlada, Eckstein Samu nagybecskereki pékmester inasa a kátlán alá tüzet akart gyújtani s ezért, a lusta cselédeknek ismert veszedelmes módon, hogy minél kevesebb veszéllyel járjon a dolog, petroleumot öntött a parázsra. A petroleum hirtelen lobot vetett s a kicsapó láng annyira összeégette az inast, hogy a közkórházba kellett szállítani, a hol nyomban orvosi gyógykezelés alá vették. A szerencsétlenül járt inas állapota súlyos bár, de nem életveszélyes.

Lefejezte a vonat. Gavosdián történt az alábbi borzalmas eset: Viszigan János vasúti őr teherkocsik tolatásánál volt elfoglalva. Közben saját vigyázatlansága következtében az egyik kocsikerekei alá került, melyek a szerencsétlen embert a szó teljes értelmében lefejezték. Feje két méternyire gurult a testtől.

Véres végrehajtás. Lippán a napokban Smikál János lippai járásbírósi végrehajtó foglalmi járt Szavuleszku Péter gazda házában, aki nem a legszívesebben fogadta alkalmatlan vendégét. A mikor ugyanis a végrehajtó előadta, hogy mi járhat van, Szavuleszku felkapott egy széket és azzal oly erővel verte fejbe a végrehajtót, hogy elborította a vér és eszméletlenül rogyott össze. A mikor aztán a végrehajtó magához tért, esendőörökt ment és az e közben elzárt lakást feltörette, abban hivatalos dolgait elvégezte és aztán kérte Szavuleszku letartóztatását. Szavuleszku hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt fogják perbe.

Közzgazdaság.

A nagybecskereki II. országos gazdasági és sportbaromfi kiállítás a tenyésztők körében élénk érdeklődést keltett, amennyiben a kiállítás rendezőségéhez már számos bejelentési iv küldetett be. A rendezőség a kiállításon résztvenni szándékozókhoz ez uton is tudatja, hogy a bejelentési határidő szeptember hó 15-én lejár, s hogy az ezen időn túl érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek. A kiállítás kiválóan sikerültnek ígérkezik, s emeli annak fontosságát azon körülmény, hogy az összes érdemes tenyészbarmfiak a kiállításon megvásároltatni fognak. Ezen felül nagy vonzóerejét képezi a kiállításnak a számos értékes emléktárgy, a pénzdíjak, az arany, ezüst és bronzérmek és a kiállítási oklevelek. Az emléktárgyak vételéhez és a pénzdíjakhoz ez ideig a következőktől érkeztek adományok: Földmivélsügyi miniszteriumtól, a torontálmezei gazd. egyesülettől, Torontálvármegye törvényhatósági bizottságától, Nagybecskerek városától, gróf Csekonics Endrétől, San Marcó hercegnétől, Karátsonyi Andor, Frey Gusztávtól, Farkas Gézáttól.

Délvidéki Földmivélségi Gazdasági Egyesülete. A Temes-, Torontál- és Bács-Bodroghvármegyék területén virágzó egyesület a Délvidéki Földmivélségi Gazdasági Egyesülete az elmúlt 1902. év eredményeiről most számol be egy vaskos kötetben. Az egyesület életében kiemelkedő momentum volt, a múlt év folyamán a nagyszerű lovrini kiállítás és az egyesület zászlajának felszentelése Temesvároton.

Az egyesületnek fáradhatatlan buzgalma titkára, Kraushaar Károly magyar nyelven írott és minden részletre kiterjedő jelentést adott ki az egyesület 1902. évi működéséről. Az egyesület főtevékenységét odairányult, hogy a földmivélségi erkölcsi és anyagi jólétét emelje; különös gondot fordított arra is, hogy a tagok érzékét a tökéletes gazdaság üzeme iránt élesítsék. A szegeci nevelőintézetnél több újítást s szükséges intézkedést hoztak be, miáltal az intézet most a legnagyobbfokú igényeknek is megfelel. A szolgák és cselédek között a nemes versenyt, szorgalmat, hűséget és ragaszkodást óhajtották feléleszteni azáltal, hogy a lefolyt évben 300 cselédnek „Elismerő Oklevelet” állítottak ki; az egyesület vetőmag cserét ajánlott a tagoknak és sikerült is 21 vasúti kocsi báboinai búzát e célból oda honosítani; bonyhádi tenyésztőnek beszerzése végett 1902. március hó 18., 19. és 20. napjain tömeges kirándulást rendeztek Hőgyészre.

Az egyesület vezetősége a kellő utasítás megadásával buzdította tagjait a marhaállomány tervszerű és helyes takarmányozására; ennek eredményeképpen az erőtakarmány igénybevétele mindinkább előtérbe lép; így a lefolyt évben a vezetőség közbejöttével 2024 q korpát vásároltak e célra a gazdák. A tejgazdaság emelése érdekében a lefolyt évben újabb 4 tejszövetkezetet szerveztek az egyet területén. A baromfitenyésztés sikerének emelése érdekében a lefolyt évben 80 darab emdeni gunárt, 69 darab pekingsi gácsért és 42 drb langshani fajkacast szereztek be. A november hó 11-én tartott igazgatósági gyűlésen az egyet titkára a tojáskivitel üzlet érdekében tett indítványt, a dolog azonban a kellő egyezkedés hiányában még nem jött létre. A gyümölcsstermelés terén is serény tevékenységet fejtett ki az egyet, amennyiben 10.000 drb 3 éves nemesített gyümölcsfát szerzett be darabonként 10 fillérjével. A szőlőművelés terén is segítségére volt az egyet tagjainak s az egyet 104.000 drb I. osztályos „Riparia-Portalis“-t és 8300 drb zölden oltott nemes vesszőt szerzett be a tagok részére. Terméketlen kopár területek befásítása s bizonyos irányban leendő hasznosítása céljából az egyet 33.000 drb fűzfa-dugványt osztott ki ingyen. A lótenyésztés javítására is kellő súlyt fektetett az idén az egyesület s ő adta meg az impulzust ahhoz, hogy a lótenyésztő kisgazdák jobbajta kiselejtezett tenyészkanckák birtokába juthassanak. Az egyeti tagok anyagi előnyeit biztosító, közös, illetőleg tömeges megrendeléseket eszközölt az egyesület gazdasági cikkeiben, hogy annál is olcsóbban juthassanak szükségleteikhez az egyet tagjai. Az egyet a lefolyt évben 6117 kg. lucerna-, 6797 kg. vörös lóheremagot, továbbá 362 kg. lóbabot értékesített.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király ma este fél 8 órakor érkezik külön udvari vonaton Bécsből Budapestre. A király a nyugati pályaudvartól egyenesen a várba hajtat. Hogy a király meddig marad Budapesten, aziránt még végleges határozás nem történt.

A válság.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti táv.) A király Budapestre érkezésével a politikai válság ügyében döntő folyamat várható. Ő felsége Budapesten tartózkodása alkalmából újlag fogadni fogja Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt és valószínűleg politikai életünk több vezérfőjét. Más hírek szerint ő felsége már kész elhatározással jönne Budapestre és több kihallgatás nem történne és pusztán csak a kormányalakítással megbízandó államférfit fogadná. Mindezek a hírek azonban csak az egyes politikai körök kombinációi, lehet azonban, hogy a holnapi nappal már pozitív tények merülnek fel.

A délvidéki hadgyakorlatok.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lippáról táviratozzák: Lippa városa és a környékén levő falvak ma már fellobogózza várták a trónörökös megérkezését. A város lakossága hajnaltól kezdve talpon volt s tudult ki a pályaudvarra Ferenc Ferdinánd trónörökös fogadtatására. A pályaudvaron külön sátrort állítottak föl a trónörökös számára, a mely körül a polgári és katonai előkelőségek gyülekeztek s azonkívül itt várt 300 fehér ruhás leány és az összes egyesületek zászlók-

kal. A trónörökös reggel 6 órakor érkezett meg s kiszálltak a főispán üdvözölte, amire a trónörökös magyarul megköszönte a fogadtatást. Rövid cercle után a trónörökös tovább utazott Alliosra, ahol azonban fogadás nem volt. Itt lóra szállt és kíséretével a hadgyakorlatok színhelyére ment.

Az angol király elutazása.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Edward angol király ma délelőtt utazott el Bécsből. Királyunk az angol királylyal együtt hajtatott 10 órakor a pályaudvarra, a hol már összegyűltek az udvari és állami méltóságok. Miután az uralkodók itt rövid cerclet tartottak, kiléptek a perronnra és kétszer megölelték és megcsókolták egymást. Azután Edward király felszállt a vonatra, a szalonkocsi ablakából azonban a vonat elindulásáig társalgott királyunkkal. Néhány perc múlva a vonat kirobogott a pályaudvarról.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Edward angol király tegnap délután külön kihallgatáson fogadta Goluchowszky gróf külügyminisztert. A kihallgatást a balkáni politikai helyzetre vonatkozólag itteni politikai körökben igen fontosnak tartják.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Bécsből jelentik, királyunk táviratban tudatta Robertssel, az angol hadsereg főparancsnokával tábornaggyá történt kinevezését, a mire Roberts hódoló táviratban válaszolt.

A pécsi püspök halálához.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hettyei Sámuel pécsi püspök halála élénk részvétet kelt minden körben. Mint Karlsbadból jelentik, a káptalan megbízásából ma odaérkezett Melhárt Dénes udvari káplán, aki a holttest hazaszállítását iránt intézkedik. A temetés még e héten lesz nagy gyászpompával. A temetés részleteit a pécsi káptalan most állapítja meg.

Felrobbant magyar hajó.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből táviratozzák: A Fekete-tengeren Burgas közelében felrobbant „Vaskapu” nevű magyar hajó katasztrófájánál ma vett értesítések szerint 26-an pusztultak el. Az elpusztult névjegyzékét csak később lehet összeállítani.

Forradalom Bulgáriában.

Budapest, szept. 3. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Szófiából táviratozzák, Bulgáriában a forradalmi mozgalom mind nagyobb mérvet ölt. Hír szerint a bolgár vezérkar forradalmi tagjai a napokban kiáltványt bocsátanak ki, melyben lázadásra hívják föl a lakosságot.

Budapesti gabonatózsdé.

Budapest, 1903. szeptember 3.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	7.40	7.55	80	7.70
Pestvidéki uj	76	7.30	7.45	80	7.60
Bánsági uj	76	7.35	7.50	80	0.—
Bácskai uj	76	7.45	7.60	80	0.—
Rozs	uj eisrendü	kilos 70—75		6.10	6.20
	• másodrendü	—		6.—	6.10
Árpa	• takarmány	60—62		5.50	5.70
	• égetni való	62—64		5.40	5.50
	• sörfőzésre való	64—66		0.—	0.—
Zab	• —	39—41		5.50	5.65
Tengeri	• bánsági	—		6.—	6.15
	• másnemü	—		6.15	6.25

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
 Buza (októberre) 7.44 — —
 Buza (áprilisra 1904.) 7.71 — —
 Tengeri (májusra 1904.) 5.37 — —
 Zab (októberre) 5.43 — —
 Rozs (októberre) 6.23 — —

Perlasz község előjáróságától.

1267. ki. szám 1903.

704-2.1

Arlejtési hirdetmény.

Perlasz községe egy vágóhidat 1248 korona 37 fillér költségleíránnyal felépíttetni szándékozik. ezen munkát biztosítása végett folyó évi szeptember hó 15-én délelőtt 9 órakor Perlasz községházánál szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Melyre vállalkozni kívánók ezennel meghívattak azzal, hogy a szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervek és feltételek alulírott jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlaszon, 1903. évi szeptember hó 1-én.

Vuchetich Árpád,
jegyző.

24260. I. szám.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

M. radna—kiszgyulafehérvár—piski-petrozsény—lupény—piski—vajdahunyadi és gyulafehérvár—kénesei összesen 348 kilométer hosszú, nemkülönben a piskii forgalmi főnökség hivatalos helyiségeiben használatban levő összes szolgálati óráknak 1904. évi január hó 1-től számított 3 éven át jó karban tartása, javítása és szabályozása iránt ezennel pályázatot hirdetünk, ennél fogva felhívjuk a pályázni kívánó és iparengedélyvel bíró órákat, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a pályázatok jókarban tartására 24260/1903. szhoz” feliratu borítékba zárt ajánlataikat lepecsételve f. évi szeptember hó 30-án déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános igazgatási (I.) osztályánál nyújtják be.

Bánatpénz fejében 100 kor., azaz száz korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

A szerződési feltételek alulírt üzletvezetőség I. osztályánál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve kívánatra postán megküldetnek, feltételezzük tehát ajánlattevőkről, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A pályázási székely Piskitelep, vagyis az illető órák, ki e teendővel megbízatik, köteles Piskitelepen lakni, illetve ott üzletet tartani.

Az ajánlatok feletti határozathozatal az ajánlatok felbontásától számított 14 nap alatt várható, míg a letéti bánatpénz ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlattevők ajánlatukkal az azok fölött hozandó végleges határozat hozataláig kötelezettségben maradnak s azokat nem vonhatják vissza, visszavonása a bánatpénz elvesztését vonja maga után.

Arad, 1903. augusztus hóban.

3-3

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

24052. szám. I.

Magyar kir. államvasutak
üzletvezetősége Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Gyulafehérvár állomásán levő buffet bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettek. A bérlet 1904. évi január hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyegű és „Ajánlat gyulafehérvári buffet bérletére a 24052/1903. számhoz” felirattal ellátott, borítékban zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély stb.) együtt 1903. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség általános I. osztálya főnökénél nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 kor., azaz száz korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1903. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál leteendő.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlítendő, de a letétről nyert pénztári letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Aradon, 1903. augusztus hóban.

(3.1)

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

SOK PÉNZT!
1000 koronát is havonta szerezhet bárki becsületes úton. (Mellékkeresetképpen is.)
Bővebb felvilágosítást következő címen kell kérni:
„Reali 72“
Annoncen-Abteilung des „Merkur“
Stuttgart, Bergstrasse.

6414. tkvi sz. 1903.

705-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bácsiszamelléki takarékpénztár óbecsei cég végrehajlatának Bugarszki Ilia, Paity Szredoje karlovai lakosok végrehajtást szenvedő elleni 300 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Aracs község határában fekvő, az aracsi 3921/a sz. tjkvben A I. 1. sorsz. 161. hrsz. és 134. ö. i. szám alatt foglalt ház 600 □-öl beltelekkel, mely az 1903. évi április 25-én megtartott árverésen Blazsin Vásza által 1425 koronában leütetett, az ezen ingatlanra Bugarszki Ilia haszonélvezeti jog fenntartásával a bácsiszamelléki takarékpénztár kérelmére fentnevezett késedelmes vevő kárára és veszélyére 800 korona kikiáltási árban 1903. évi szeptember hó 28-ik napján délelőtt 9 órakor Aracs községházában árverés alá fognak bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881 : LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. alatti igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és övadékesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár 2 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5%-os kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítottatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, mint irattárban és Aracs községházánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság Törökbecsén, 1903. évi augusztus hó 20-án.

Jakabffy,
kir. bíró.

UJDONSÁG!
Ecet-essencia, valamint
== új ecet. ==

A legjobb és legkedveltebb ecet az ételek besavanyításához a kellemes íze végett. Szép tiszta fehér színű és nem festett, mint a legtöbb ecet. Főelőnye még az is, hogy ezen ecettel besavanyított uborkák és paprikák nem puhulnak meg, hanem keménységüket megtartják és nem penészednek. :-

Ára
literenként:
az új ecet-lényeg 12 f.
az új ecet 6 fillér.

Az ismételésűsítőknak olcsóbban számítom.

Kapható
Gligorijevity
Jóca,
liszt- és
fűszerkereskedőnél
Nagybecskerek.
Buzatér.
(685-16.8)

Perlasz község előjáróságától.

1423. sz. 1903.

703-2.1

Hirdetmény.

Perlasz község rendőrségénél a rendőrőrmesteri állás megüresedvén.

A rendőrőrmester évi fizetése 800 korona, loátalány 400 korona és ruházat.

Felhívattak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a következő okmányokkal felszerelt 1 kor. bélyeggel ellátott kérvényüket alulírott községi jegyzőnél f. évi szeptember hó 20-áig benyújtják:

a) hogy védkötelezettségének megfelelt;

b) keresztlevelel, erkölcsi és orvosi bizonyítvány, azonkívül igazolni tartozik, hogy a szerb nyelvet bírja és a magyar nyelvet szó és írásban teljesen bírja és hogy az előirt írásbeli teendőket önállóan végezni képes;

c) előnyben részesülnek az 1873. évi II. t.-c. által kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőr altisztek.

Kelt Perlaszon, 1903. évi augusztus hó 27-én.

Vuchetich Árpád,
jegyző.

Orvosi vélemény
a kénmentes **Ilona** ártézi vízről.

Kézmárcsly Tivadar dr., Wagner János dr. és Angyán Béla dr. egyetemi tanárok, a kénmentes „Ilona” ártézi vízről szóló véleményükben mondják, hogy az feltétlenül bakteriummentes. Járványos betegségek fellépténél, a mikor a vízvezeték, vagy kutviz az egészségre ártalmas lehet, annak élvezete nagyon ajánlható.

O O O (600-20.19)

Kapható majdnem az összes vendéglő-, fűszer- és esemegekereskedésben.

Árak házhoz szállítva:

1/2 liter töltés	14 fillér.
1 " " "	28 " "
1 1/2 " " "	38 " "
2 " " "	48 " "

Megrendelések KLEIN IZIDOR urnál Nagybecskerek, Gimnázium-utca 412. eszközölhetők.
Telefon 74.

78747/903. számhoz.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírt igazgatóság a m. kir. államvasutak részére jövő 1094. évben és 1905., illetőleg 1906. év december hó 30-ig felmerülő üvegáruk, nevezetesen: kocsilámpa, irodalámpa, ernyők, lámpa hengerek, üvegesóvek, kocsitűkrök, valamint egyéb üvegtáblák szállítását biztosítani szándékozáván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező fentnevezett üvegárukat előtűntető I. II. és III-mal jelölt jegyzékek, melyek egyszersmint ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módoszatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 40. ajtó szám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított egy koronás m. kir. okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi szeptember hó 29-iki déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg postá utján odaküldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el:

Ajánlat üvegáruk szállítására 78747/903. A/III. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlott üvegáruk egy évi értékének 5%-a készpénz vagy állam letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 28-iki déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módoszatok betartása mellett állíthatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903. augusztus hóban.

(3.1)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)